

Prova nu

Läs utan kostnad i 2 månader, därefter 199 kr/mån tillsvidare. Avsluta när du vill.

Ordning i skolan

Inget vetenskapligt belägg för lågaffektivt bemötande

Hjulsta grundskola använder lågaffektivt bemötande, lab, på fel sätt, hävdar Bo Hejlskov Elvén som sprider metoden i skolor. Men enligt skolans rektor har personalen fått utbildning och har direktiv att följa upp incidenter enligt lab. Samtidigt saknas det vetenskapligt stöd för att lab fungerar i skolor.

Karin Thurffjell

Publicerad 2019-03-01

Foto: Adam Wrafter och Malin Hoelstad.

Lärarnas riksförbund har vänt sig till Arbetsmiljöverket för att [stoppa metoden lågaffektivt bemötande](#) i Hjulsta grundskola. Detta efter en våg av hot och våld det senaste halvåret. Bland annat har elever tagit stryptag på andra elever, sparkat och knuffat lärare och kastat bänkar i klassrummen.

Bo Hejlskov Elvén har skrivit en bok om lågaffektivt bemötande, lab, i skolan. Dessutom föreläser han, och ger handledning och råd för att implementera lab i bland annat skolor. Enligt Bo Hejlskov Elvén används metoden fel i Hjulsta grundskola.

– Jag tänker att man inte har implementerat metoden. För det är en metod mot våld.

Du måste förstå hur vi gör, för att förstå det. Det handlar om att när folk är våldsamma, då hanterar vi det.

Hur kan du vara säker på att skolan inte gör rätt och att det är metoden som inte fungerar som det är tänkt?

– Du måste förstå hur vi gör, för att förstå det. Det handlar om att när folk är våldsamma, då hanterar vi det. Det gör vi genom att stanna kvar i situationen, säger Bo Hejlskov Elvén.

Han påpekar att han läst i tidningsartiklar hur huvudskyddsombudet i Stockholms stad beskrivit att personalen går därifrån vid konflikter och säger att man enligt lab ska stanna kvar i situationen för att minska risken för att någon skadas.

– Sen sätter vi oss ner och frågar oss varför detta uppstod. Så måste varje konflikt utvärderas om du jobbar lågaffektivt. Just därför ser vi att våldet inte ökar. Av den enkla orsaken att om du följer metoden utvärderar du varje situation och gör förändringar i förhållande till det, säger Bo Hejlskov Elvén.

I SvD sa dock skyddsombudet Irene Ziverts att personalen inte backade undan om det förekom våld eller hot om våld på skolan. Däremot kopplade hon det ökade våldet till att det inte fick några direkta konsekvenser om eleven bröt mot en regel och inte lydde efter en tillsägelse.

Enligt Heléne Hodges, rektor på Hjulsta grundskola, följer man också upp och utvärderar alla incidenter på skolan. Hon säger också att

skolan håller på att analysera bland annat om lab är förankrat hos personalen.

– I den analysen får man se om man behöver fördjupa kunskaperna för någon personal, eller vid någon viss händelse. Men att vi alltid följer upp händelser som uppstår. Ja, det gör vi, säger Heléne Hodges.

Bo Hejlskov Elvén medger att han "inte har en aning" om skolan följer upp konfliktsituationerna eller inte.

– Men jag har jobbat med detta i 20 år. Det är inte bara jag som har jobbat med det heller, utan polisen har byggt upp hela sin särskilda polistaktik, just för att det är så effektivt för att hantera våld i situationen. Men sen måste det kopplas till en metod för att förhindra framtida våld. Det är den kopplingen som är så viktig för att få det att fungera. Först har vi en utvärdering och sen har vi en förändringsprocess.

I Hjulsta grundskola har personalen fått adekvat utbildning för att använda lab, enligt Heléne Hodges.

Bo Hejlskov Elvén säger att processen för att implementera lågaffektivt bemötande är ganska omfattande. Bland annat krävs ett tydligt ledningsbeslut som också är förankrat i personalen. Dessutom ska personalen få handledning av specialpedagoger, som i sin tur får stöd och handledning.

– När jag är med och jobbar i sådana här processer är jag med i ett halvår till ett år, säger Bo Hejlskov Elvén.

Ser du en risk att skolor börjar med det här utan en grundlig implementering, till exempel efter att ha läst din bok, och att det kan leda till ökat våld på skolor?

– Sätter man sig in i området är det ganska tydligt att det är så här man måste göra.

Enligt Bo Hejlskov Elvén utvecklades lab för verksamheter där det ofta förekommer mer våld än just i skolan, som institutioner för de med neuropsykiatriska diagnoser och inom psykiatrin.

Finns det vetenskapliga belägg för att det fungerar i skolor?

– Det är en ganska ny metod så vi håller på att forska på det. Forskningsläget är så att det som kommer ut ger ganska bra resultat men det finns inte så mycket som kommit ut ännu. Det tar tid att få igång den typen av forskning.

Karin Thurfjell
